

11 Οκτωβρ. Τὰ πάντα μνηύουσι τὴν πλησίαν τῆς γῆς, βύρλα, πράσινο κάλαμος, ῥάβδος ἐξαιρετική και μικρὰ σάνις. Τῇ 10 ὥρα ὁ ναύαρχος καθήμενος εἰς τὸ ὑπερῶον εἶδε πῶς ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος ἀλλὰ διὰ πυκνῆς νεφελῆς, ὥστε δὲν ἐτόλμα νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἦτο γῆ. Ἐκάλετον ὁμως τὸν Πέτρον Gutierrez διὰ νὰ παρατηρήσῃ· ἀλλὰ και αὐτὸς ἀνήγγειλεν ὅτι ἐβλεπεν ὁμοίως πῶς· ἐφάνη δὲ πολλὰς ὡς λαμπρὰ ἀναβαίνουσα και καταβαίνουσα. Περί δὲ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε οἱ ναῦται συνῆλθον διὰ νὰ ψάλωσι τὸν ναυτικὸν ὕμνον, πῶσον κύριε κιλ. ὁ ναύαρχος πεπεισμένος ὅτι ἦσαν πλησίον τῆς γῆς διέταξε νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὑποσχόμενος κολλῶσιν μεταξωτῶν εἰς ἐκεῖνον, ὅστις εἶποι πρῶτος ἰδῆ τὴν γῆν· ἐπλέομεν δὲ τότε πρὸς δυσμὰς, προηγούμενης τῆς Pinta κατὰ τὸ σῆμα· τῇ δὲ δευτέρᾳ ὥρᾳ τῆς αὐγῆς ὁ Ῥοδρίγος de Triana ἀνεβόησε τὸ, ἰδεὺ ἡ γῆ. Τότε σφαιροβόλον ἀνήγγειλεν εἰς τὸν στολισκον τὸ εὐτυχές τοῦτο συμβεβηκός, ἀνεκωχέυσασμεν δ' ἐν τοσούτῳ τὴν ἡμέραν περιμένοντες.

Τῇ 12 Ὀκτωβρίου ὑποφωσκούσης ἡμέρας, ὡς ἀναδυομένη ἐκ γνόφου ὑπυκνάνου, ἡ νέα Ἀμερικὴ εἶδειξεν τὰ χλοερὰ αὐτῆς παράλια εἰς τὰς ὄψεις τῶν Ἰσπανῶν, ὁ δὲ Κολόμβος γουκυλιτήσας ὡς ἐκστατικὸς ὑπὸ τῆς χαρᾶς ἤσπασθη δι' ἱερῶ ὕμνων τὸν νέον τοῦτον τόπον, τὸν ὀπίσθιον ἢ μεγαλοφυῶτα του ἀνεκάλυπτε.

Ἐξεπληρώθη ἄρα ἡ ἀποστολὴ του, και ὀλίγον ἐφρόντιζε περὶ τοῦ μέλλοντος διότι και ἂν αὐτὸς ἀπέθνησκεν, οἱ συνεταῖροί του ἐμελλον νὰ ἀναγγειλωσιν εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον τὸ μέγα ἔργον τῆς πεπειθῆσώς του. Ὁ ἐπίλοιπος βίος του δεκαετησάρων ἐτῶν ἐργημάτων ὡς παλαιότερα ἡθικῶν ἀγῶνων· δύναται δὲ νὰ διδάξῃ και ἄλλους πῶς νὰ ἐφοπλιζῶνται κατὰ τῶν περιπετειῶν τῆς ζωῆς, τῶν προβολῶν τῆς τύχης και τῆς ἀχρηστίας τῶν ἀνθρώπων. Τοῦ λοιποῦ ἡ μοῖρα τῆς Ἀμερικῆς ἀνεῖ εἰς πάντας· αὐτὸς δὲ ὁ τοσούτον μέγας και γενναῖος θέλει θεωρεῖσθαι περιτρεφόμενον τῶν αἰῶνων εἰς τοῦ ἀυτόχθονος τῆς νέας ἡπείρου ὡς κακὸς δαίμων προσομιάσας τὸ ἔργον αὐτῆς καταστρεφῆς του.

Ὡς νόμος ἦτο καθιερωμένη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν ἡ συήθεια νὰ θεωρεῖται πᾶσα χώρα ὡς ἀναφαίρετος τοῦ κατὰ πρῶτον τὸ ἔδαρος αὐτῆς πατήσαντος ξένου. Κατὰ τὸ δόγμα τοῦτο, τὸ ὅσιον εἶχε και ὁ πάπας, καθιερωμένοι διουρίσας διὰ μεσημβρινῶ εἰς δύο τὴν οἰκουμένην μεταξὺ τῶν Ἰσπανῶν και κτῶν Πορτογάλλων ὁ Κολόμβος ἂν και ἐπέθετο τοὺς θεσμοὺς και τὰ προνόμια τῶν βιτιλιῶν, διαβίωσας ὁμως ὡς ἔμπορος, οὐδέποτε διενόηθη νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰς Ἰνδίας τὴν βίαν τῶν ὀπλων, ἀλλὰ δύναιμι νὰ τινα κηδεμονευτικὴν ἀσφαλιζούσαν ἐξίσου ἀπάντων τὰ συναλλάγματα· ἀλλ' ἡ νεολαία τῶν εὐγενῶν ἐπέστη ἐπὶ τῆς Ἀμερικῆς ὡς γυψ και ἰέραξ ἐπὶ μικρῶν πτηνῶν.

Εἰς τὴν νῆσον San Salvador κατέπλευσεν ὁ Κολόμβος τότε κατὰ τὴν ἀκριβεστάτου τῶν ναυτικῶν, ἐκεῖ ἀνύψωσε τὴν σημαίαν τῆς Καστίλιας και ἀπήγγειλε τὸν ἱερὸν τύπον ὅτι ἡ χώρα ἀνεῖ τοῦ λοιποῦ εἰς

τὴν Ἰσπανίαν. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ συνελθόντες ἐχόρευον και ἐπήδων γυμνοὶ και ἀδύνατοι περίξ τῶν νεηλίδων ξένων. Δειλαίοι, οὗτ' ἐραντῶσθησαν ποτε ὅτι οἱ σιδηροφόροι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι· ἐμελλον μετ' ὀλίγον νὰ ἐξελίψωντο σχεδὸν παντελῶς τὴν γενεάν αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Διότι ὁ περικλειστάτος και φιλανθρωπώτατος ἐξ αὐτῶν ἐβόησε νὰ γράψῃ πρὸς τοὺς κυριάρχους τοῦ α' Ἀν ἡ ὑμετέρα ὑψηλότης διατάξῃ νὰ συλλάβωμεν και κρατήσωμεν πάντας αὐτοὺς ἀχμαλώτους ἐπὶ τῆς νῆσου των, οὐδὲν γνωρίζω τοσοῦτον εὐκολον (15—14 Ὀκτωβρίου 1492).

Ἀλλ' ἐζητεῖτο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ χρυσοῦ και τῶν ἀρωμάτων! Ἀναχωρήσας λοιπὸν ἐκ τοῦ Σαντο βανδῦ και διαπλεύσας πηχθὸς νῆσον ἐπελάθετο πρὸς καιρὸν τῶν πολυτιμῶν μετάλλων διὰ νὰ ἰδῆ τὴν γῆν· ἰδὼν ἐκείνην φύσιν τοσούτῳ διαφέρουσαν τὰ ἄθη τῆς αὐτῆς τῆς· ἔλεγε ἐξατμίζουσι τοιαύτην εὐωδίαν, ὥστε καθύπευθεν νεναι ἡ ὄσφρησις (1719 Ὀκτωβρίου).

(21—26 Ὀκτωβρίου) • Περὶν ὑπάγω εἰς τὴν πόλιν Κίνας ἐπὶ τῆς ἡπείρου διὰ νὰ ἐγγειρήσω εἰς τὸν μέγαν γάνην τὰς ἐπιτιμὰς τῆς ὑμετέρας ὑψηλότητος ἀπὸ τῶν πέρουμας εἰς τὴν εὐρύχωρον νῆσον Κούβαν, ὅπου Ἰνδοὶ μοὶ λέγουσιν ὅτι γίνεται μέγα ἔμποριον, ὑπάρχουσι δὲ χρυτὸς και μαργαρίται και ἀρώματα, μεγάλα πλοία και πλῆθος ἐμπόρων. . . .

(28 Ὀκτωβρίου) Κούβα. Οὐδέποτε εἶδον πρῆγμα τοῦτόσον ὠραῖα Αἰ δῆσαι τοῦ ποταμοῦ τοῦτου μαγεύον τὸν ἄνθρωπον, ὥστε οὔτε δύναμαι νὰ μακρυνθῶ.

Ὁ Κολόμβος προκατελιγμένος ὑπὸ τῶν θαυμάτων ὅσα εἶδεν εἰς Κίνας και Ἰσπανίαν ὁ Μάρκος Πόλιος ἐνόμιζεν ὅτι ἐπλεε κατ' ἐκείνους τοὺς οἰγιαλοὺς· ὅτι ἀκούσας τῶν Ἰνδῶν λεγόντων Κουβικάν λαόν τινα μετὰ τὸν ὄνομα ἐραντῶσθε ὅτι ἐνοῦσσι τὸν Κουβαλιτῆρα τοῦ εὐρηνόμενου περιγητοῦ· ἄλλοτε ἀκούσας περὶ αὐτῆς ἠρωπορχίον λεγομένην . . . Κανιβάλ ἐξέλαβεν εὐτοῦτο ὡς λαοὺς τοῦ μεγάλου Χάνη.

(2 Νοεμβρίου) πέμπει αὐτὰς διὰ νὰ ἐγγειρήσω τὰ γράμματα πρὸς τὸν φανταστικὸν ἐκεῖνον βασιλέα· ἀλλ' αὐτοὶ ἐπανελθόντες ἐβεβαίωσαν ὅτι οὐδεμίαν ἐκείνην εἶχον πρωτεύουσαν μεγάλου τινὸς βασιλείου· ἀπὸ τῆσαν ὁμως τὸνναντίον πολλοῦς κατοίκους φέροντες πάντας εἰς τὸ στόμα ξηρὰ γόρτα συμπεριελιγμένα ἢ φόλλον ὡσαύτως ξηρὸν, καίοντας δὲ αὐτὰ ἐκ τοῦ πύθωνος ἄχρου, και βράζοντας τὸν ἀναδιδόμενον καπνὸν ἐκ τῶν ἄλλου ὀνίμαζον δὲ αὐτὰ ταβάκω, ταῦτα ἦσαν τὰ γόρτα.

(4 Νοεμβρίου). Οἱ φυσικοὶ ἐπίστευον ὅτι οἱ θηροπόμοι ὅσοι ἐρετίζον τὰ πολυτιμώτατα μετάλλα· ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἄκρην τῆς νῆσου Κούβας ὁ κύριος ἦτο ὑπερβολικὸς, συμπέραναν ὁ Κολόμβος ὅτι ἐπληθεῖ και ὁ χρυτὸς.

Τότε τὸν ἀφῆκεν ὁ Martin Piazon ἐπὶ τοῦ πλοίου Pinta τοῦτο τὸν εὐῦπρησεν θαθῶς.

(22 Νοεμβρίου) ἀνακαλύπτει τὴν Ἰσπανικὴν εἰς τὴν νῆσον Χατί· ἡ α' Τέλος ὁ Κύριος ἡμῶν θέλει ἐβδῆ ἡμετ' ὀλίβον εἰς τὴν πατρίδα τοῦ χρυσοῦ (25 Δεκεμβρίου). Τὸ πλοῖον τοῦ Κολόμβου περὶ τὰς ἡμέρας εἰς τὰς ὑψόλους τῆς νύκτα, διότι ὁ πρῆξις